

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VI./2017
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 224/2016
populárny názov	Ochrana slobody prejavu a bremeno preukázania pravdivosti tvrdenia
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	12.04.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 10 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 26 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 26 ods. 2
analytická právna veta	Subjektívne hodnotiace úsudky požívajú z hľadiska slobody prejavu intenzívnejšiu ochranu ako výroky, ktoré majú charakter skutkových tvrdení. Pri hodnotiacich úsudkoch sa totiž dôkaz pravdivosti nepripúšťa, zatiaľ čo skutkových tvrdeniach sa naopak, dôkaz pravdivosti pripúšťa. Krajský a okresný súd pri hodnotení inkriminovaných článkov popri nedostatočnom zohľadnení privilegovaného postavenia sťažovateľky pri ochrane slobody prejavu, legitímnosti a aktuálnosti témy, ktorá tvorila obsah inkriminovaných článkov, nedostatočne rozlišovali medzi hodnotiacimi úsudkami a skutkovými tvrdeniami, a preto sťažovateľku neprimerane zaťažili bremenom preukázania pravdivosti tvrdenia o „ <i>napodobňovaní strelca z masakry v Devínskej Novej Vsi</i> “.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v postavení odporkyne (v citáciách aj „odporca“, pozn.) vo veci ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy. Okresný súd o návrhu navrhovateľa rozhodol rozsudkom zo 16. júna 2014. Proti rozsudku okresného súdu zo 16. júna 2014 sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že čiastočný rozsudok okresného súdu v napadnutej (vyhovujúcej) časti týkajúcej sa povinnosti sťažovateľky ospravedlniť sa navrhovateľovi, ako aj jej povinnosti zaslať navrhovateľovi ospravedlnenie ako doporučenú zásielku potvrdil. Zároveň bol napadnutým rozsudkom krajského súdu čiastočný rozsudok okresného súdu zo 16. júna 2014 v zamietajúcej časti týkajúcej sa určenia oprávnenia navrhovateľa na náklady sťažovateľky uverejniť text ospravedlnenia v printových a elektronických médiách a v agentúrach SITA a TASR zrušený a vec bola v tomto rozsahu vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu z 8. apríla 2015 dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením z 11. januára 2016 odmietol ako neprípustné podľa v tom čase platného a účinného § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.
z odôvodnenia	Keďže krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil ako vecne správny rozsudok

okresného súdu zo 16. júna 2014 vo vyhovujúcej časti týkajúcej sa povinnosti sťažovateľky ospravedlniť sa navrhovateľovi a zaslať mu ospravedlnenie ako doporučenú zásielku (k tomu pozri výroky rozsudku okresného súdu zo 16. júna 2014 citované v časti I tohto nálezu), je nepochybné, že rozhodnutiami všeobecných súdov došlo k zásahu do ústavou garantovanej slobody prejavu sťažovateľky, t. j. došlo k jej obmedzeniu. Kľúčovou úlohou ústavného súdu v konaní o sťažnosti sťažovateľky je teda posúdenie, či v jej veci išlo z ústavného hľadiska o akceptovateľné obmedzenie slobody prejavu.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že obmedzenie akéhokoľvek základného práva alebo slobody, a teda aj slobody prejavu možno považovať za ústavne akceptovateľné len vtedy, ak ide o obmedzenie, ktoré má zákonný podklad, zodpovedá niektorému ustanovenému legitímnemu cieľu a je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na dosiahnutie sledovaného cieľa, t. j. ospravedľňuje ho existencia naliehajúcej spoločenskej potreby a primerane (spravodlivo) vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom, t. j. musí ísť o obmedzenie, ktoré je v súlade so zásadou proporcionality.

V posudzovanom prípade išlo nepochybne o obmedzenie slobody prejavu sťažovateľky na zákonomnom podklade, ktorý tvoria ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom zároveň išlo o obmedzenie, ktoré sledovalo ochranu práva na súkromie, resp. práva na ochranu osobnosti navrhovateľa, čo nepochybne možno považovať za legitímny cieľ. Za týchto okolností je z hľadiska prípadného záveru o ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti príslušnej časti napadnutého rozsudku krajského súdu podstatné posúdiť, či bol zásah do slobody prejavu sťažovateľky primeraný, t. j. či zodpovedal zásade proporcionality.

Ústavný súd preto pristúpil k preskúmaniu proporcionality medzi zásahom do slobody prejavu sťažovateľky a ústavnými garanciami práva na súkromie navrhovateľa. Na ten účel, ústavný súd vykonal test proporcionality založený na hľadaní odpovedí na otázky KTO, O KOM, ČO, KDE, KEDY a AKO v posudzovanom prípade „hovoril“ (uverejnil informáciu).

Ústavný súd si je vedomý, že sťažovateľkou poskytnutá lehota na odpovede v trvaní jedného dňa bola krátka, avšak s prihliadnutím na charakter a formuláciu otázok, ktoré boli navrhovateľovi predložené a pritom nevybočovali z rámca bežnej komunikácie (t. j. nevyžadovali prípadnú odbornú prípravu na formulovanie odpovedí), ústavný súd zastáva názor, že záver krajského súdu o tom, že táto lehota bola neadekvátna až šikanujúca, bol neprimeraný.

Sťažovateľka navrhovateľovi poskytla rovnako ako všetkým ostatným zúčastneným stretnutia občianskeho združenia Justičný Oskar rovnaký časový priestor na vyjadrenie sa k informáciám, ktoré boli predmetom inkriminovaných článkov, ponúknutú možnosť však navrhovateľ nevyužil. Navyše, ani po uverejnení prvého článku v denníku Nový Čas 15. júna 2011 navrhovateľ nevyužil možnosť požiadať podľa § 7 a nasl. zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov o opravu skutkových tvrdení, ktoré sú podľa neho nepravdivé.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd považuje postup sťažovateľky pri zverejňovaní inkriminovaných článkov za legitímny, a preto bolo povinnosťou krajského súdu (a pred ním aj okresného súdu) zohľadniť pri rozhodovaní o žalobe navrhovateľa jej privilegované postavenie pri ochrane slobody prejavu.

Účel zákonnej ochrany identity sudcov najvyššieho súdu sa môže v plnom rozsahu naplniť len vtedy, ak sa jej sudcovia sami nevzdajú, napríklad aj tým, že v minulosti vykonávali funkciu, v dôsledku čoho sa stali známymi osobami, a to nielen v očiach odbornej, ale i laickej verejnosti, ako to je aj v prípade navrhovateľa, ktorý v rokoch 2006 až 2010 zastával funkciu štátneho tajomníka Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), bol teda osobou, ktorá sa zákonnej ochrany svojej identity tým, že pred výkonom funkcie sudcu najvyššieho súdu vykonávala funkciu štátneho tajomníka ministerstva, dobrovoľne vzdala. Navyše, zmyslom ochrany identity sudcov nemôže byť vytváranie nepriechodnej clony vo vzťahu k ich súkromným alebo voľnočasovým aktivitám, o ktorej v danej veci išlo.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že vo veci sťažovateľky

konajúce súdy vo všeobecnej rovine síce v zásade pripustili, že navrhovateľ je ako sudca najvyššieho súdu povinný zniesť vyššiu mieru kritiky ako bežní občania, ale toto východisko pre svoje rozhodovanie zjednodušili, resp. vyložili ho celkom protichodne (v zásade v prospech navrhovateľa). Ústavný súd považuje preto tieto závery všeobecných súdov z ústavného hľadiska za minimálne spochybniteľné, ak už nie neakceptovateľné.

Nielen z titulkov, ale aj z celkového obsahu inkriminovaných článkov vyplýva, že ich predmetom boli informácie o súkromnej aktivite navrhovateľa, ako aj iných verejných činiteľov pôsobiacich vo vyšších právnických funkciách (prvý námestník generálneho prokurátora Slovenskej republiky, sudcovia Okresného súdu Čadca, Krajského súdu v Žiline a najvyššieho súdu a vysokoškolský pedagóg) spojenej s členstvom v občianskom združení Justičný Oskar. Členstvo v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeníach je prejavom uplatnenia práva slobodne sa združovať s inými a patrí bezpochyby k súkromným aktivitám aj verejných činiteľov. Za určitých okolností sa však aj u verejných činiteľov môžu stať predmetom zvýšeného verejného záujmu nielen ich profesionálne aktivity, ale aj ich súkromný život. Aj aktivity verejných činiteľov súkromného charakteru sú totiž za určitých okolností spôsobilé spochybniť morálnu integritu verejne činnnej osoby. O to viac, ak morálny kredit je nevyhnutnosťou a zároveň bazálnym predpokladom výkonu verejnej funkcie sudcu, ktorým navrhovateľ nepochybne v čase publikovania inkriminovaných článkov bol. Preto je celkom pochopiteľné a legitímne, ak je aj súkromná aktivita verejne činnnej osoby v centre záujmu tlače.

Previazanosť súkromnej a profesijnej sféry predstaviteľov justície vyplýva aj z § 30 ods. 1 zákona o sudcoch, prostredníctvom ktorého sa ustanovuje povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu, a to nielen pri výkone funkcie sudcu, ale aj v občianskom živote ako takom, a dokonca aj po skončení výkonu funkcie sudcu.

Ústavný súd preto považuje za legitímne, ak je stredobodom záujmu médií správanie sa sudcu ako osoby činnnej v justícii aj na stretnutí súkromného charakteru, a preto bolo povinnosťou krajského súdu zohľadniť túto skutočnosť v prospech sťažovateľky.

Nie zanedbateľným kritériom, ktoré sa štandardne uplatňuje pri posudzovaní zásahu do slobody prejavu, je „miesto“ kde zazneli, či boli uverejnené inkriminované výroky. Vo všeobecnosti platí, že čím hromadnejšie sa informácia distribuuje, tým vyššia je miera ochrany osobnostných práv.

V posudzovanej veci boli inkriminované články uverejnené v denníku Nový Čas, ktorý má celoslovenskú pôsobnosť a pomerne vysoký náklad tak v printovej, ako aj elektronickej verzii sprístupňovanej na internete. Táto skutočnosť vyznieva v neprospech sťažovateľky. Ústavný súd však podčiarkuje, že kritérium „miesta“ distribúcie inkriminovaných článkov sa musí posudzovať v spojení s kritériom ich autora (KTO inkriminované články uverejnil). Ak je autorom inkriminovaných článkov novinár, tak jeho privilegované postavenie do značnej miery neutralizuje kritérium „miesta“ ich zaznenia. Tento záver nepochybne treba vzťahovať aj na sťažovateľku ako vydavateľku denníka Nový Čas.

Nemožno opomenúť skutočnosť, že v období pred júnom 2011 bola justícia trvalým objektom záujmu verejnosti, pričom predmetom záujmu sa nestala len z dôvodu neprimeraného správania sa niektorých predstaviteľov súdnej moci, ale aj z dôvodu, že sa v tomto období uskutočňovali nie bezvýznamné zmeny v právnom postavení sudcov všeobecných súdov, a teda predstavovali objektívne legitímny predmet záujmu printových i elektronických médií. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že legislatívne zmeny v justícii boli avizované už v programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky, ktorá vzišla z volieb do Národnej rady Slovenskej republiky uskutočnených v júni 2010, pričom konkrétnu podobu nadobudli práve v prvej polovici roku 2011. Aj z uvedeného dôvodu bola diskusia týkajúca sa postavenia súdnej moci a jej predstaviteľov v čase publikovania inkriminovaných článkov aktuálna nielen pre odbornú, ale aj laickú verejnosť.

Ak v konkrétnom prípade sú z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti posudzované hodnotiace úsudky, tak je ochrana výrokov takéhoto charakteru z hľadiska slobody prejavu s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu intenzívnejšia ako v prípade uverejnenia faktov (skutkových tvrdení), ktoré sa môžu ukázať neskôr

ako nepravdivé.

Výrok o tom, že týmto správaním JUDr. P. „napodobňoval strelca z masakry v Devínskej Novej Vsi“, vyhodnotil krajský súd ako hodnotiaci úsudok, avšak zároveň zdôraznil, že je len jednou z alternatív, pričom sťažovateľka podľa záveru odvolacieho súdu neuniesla dôkaznú povinnosť na preukázanie toho, že práve ňou prezentovaná alternatíva je správna, a teda jedine možná. Hodnotiaci úsudok (napodobňovanie strelca z masakry v Devínskej Novej Vsi), o ktorý v okolnostiach posudzovanej veci aj podľa názoru ústavného súdu ide, vzhľadom na svoj subjektívny charakter vylučuje dôkaz pravdy, musí však vychádzať z dostatočného faktického základu. Krajský súd však vo svojej podstate sťažovateľku v rozpore s judikatúrou ústavného súdu a EŠLP zaťažil preukázaním pravdivosti hodnotiaceho úsudku o „napodobňovaní strelca z masakry v Devínskej Novej Vsi“ ako jedinej možnej verzii.

Za týchto okolností ústavný súd považuje záver krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľka neuniesla dôkazné bremeno o tom, že „*verzia napodobňovania strelca z Devínskej Novej Vsi*“ bola v danom prípade jedine možná, a teda pravdivá (čo by vylúčilo neoprávnenosť zásahu), za arbitrárny, a teda z ústavného hľadiska neakceptovateľný.

Obdobne sa ústavný súd nemôže stotožniť so záverom okresného súdu, ktorý vo vzťahu k „*napodobňovaniu strelca Harmana*“ vo svojom rozsudku zo 16. júna 2014 zvýraznil, že nemožno „... povedať, že ide o pravdivé tvrdenie, pokiaľ sa tvrdí, že JUDr. P. napodobňoval strelca Harmana, nakoľko iba on sám môže vedieť, čo týmto konaním mienil, pričom on sám to nepotvrdil“.

Aj vzhľadom na to, že dôkaz pravdy sa pri hodnotiacom úsudku vylučuje, neobstojí podľa názoru ústavného súdu ani ničím nepodložený rigidný záver krajského súdu o tom, že „modré slúchadlá boli symbolom masakry v Devínskej Novej Vsi nie pre akúkoľvek verejnosť, ale len pre príbuzných obetí tohto činu, pre jeho vyšetrovateľov a napr. pre podnikateľov zaoberajúcich sa prípadne zberateľstvom, či predajom takýchto predmetom a podobne“.

Citovaný záver krajského súdu je s prihliadnutím na to, že hromadná strelba útočníka v Devínskej Novej Vsi, ku ktorej došlo len niekoľko mesiacov pred inkriminovaným stretnutím občianskeho združenia Justičný Oskar, vyvolala celoslovenský záujem médií a bola dôvodom, pre ktorý vláda Slovenskej republiky vyhlásila štátny smútok, len ťažko obhájitelný. Aj z uvedených dôvodov je podľa názoru ústavného súdu tvrdenie sťažovateľky o tom, že u každej nezúčastnenej osoby, ktorej sú zbežne známe udalosti týkajúce sa strelby v Devínskej Novej Vsi, fotografia, na ktorej je vyobrazený JUDr. P. s modrými chráničmi na ušiach a v ruke s replikou samopalu, oprávnene vyvoláva dojem „hry na Harmana“ opodstatnený.

Ústavný súd ale považuje za žiaduce zdôrazniť, že všeobecný súd rozhodujúci vo veci zásahu do osobnostných práv musí zohľadniť organickú väzbu medzi titulkom (nadpisom) určitého článku a jeho celkovým vecným obsahom. Preto aj keď sa jednotlivé formy správania účastníkov stretnutia v reštauračnom zariadení Bonanno nemuseli javiť izolovane ako „nehorázne“ či „zvrátené“, mohli tak pôsobiť v celkovom kontexte zvlášť za situácie, ak je predmetom záujmu tlače správanie sa verejných činiteľov, u ktorých je morálny kredit nevyhnutnosťou a zároveň bazálnym predpokladom výkonu verejnej funkcie. U navrhovateľa ako sudcu najvyššieho súdu sa žiada celkom nepochybné vyšší štandard akceptovateľného správania ako u ostatných občanov a túto skutočnosť je potrebné rigoróznym spôsobom zohľadniť pri rozhodovaní o zásahu do jeho osobnostných práv. Za týchto okolností ústavný súd považuje za legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné, ak sa v súvislosti so správaním verejne činných osôb v inkriminovaných článkoch použijú silnejšie slová „zvrátený“ ako synonymum slov nemorálny a nemravný alebo slovo „nehorázný“ ako synonymum slov poburujúci a bezočivý.

Na základe čiastkových záverov vyslovených pri hodnotení jednotlivých kritérií testu proporcionality nepovažuje ústavný súd záver krajského súdu o neprimeranom zásahu do práva na ochranu súkromia navrhovateľa z ústavného hľadiska za udržateľný, keďže nie je výsledkom ústavne akceptovateľného vyvažovania medzi právom na ochranu osobnosti a slobodou prejavu. Ústavná neudržateľnosť záveru krajského súdu vyplýva najmä z toho (popri nedostatočnom zohľadnení privilegovaného postavenia sťažovateľky pri ochrane

	<p>slobody prejavu, legitímnosti a aktuálnosti témy, ktorá tvorila obsah inkriminovaných článkov a aktuálnosti), že tak krajský súd a okresný súd pri hodnotení inkriminovaných článkov nedostatočne rozlišovali medzi hodnotiacimi úsudkami a skutkovými tvrdeniami, a preto sťažovateľku neprimerane zaťažili bremenom preukázania pravdivosti tvrdenia o „<i>napodobňovaní strelca z masakry v Devínskej Novej Vsi</i>“. Rovnako sa ústavný súd nemôže stotožniť s tým, že krajský súd a pred ním okresný súd nezohľadnili primeraným spôsobom vzájomnú organickú previazanosť nadpisov inkriminovaných článkov s ich obsahom pri posudzovaní toho, či existoval dostatočný faktický základ pre výroky „<i>nehorázny žúr, zvrátený žúr, zvrátená zábava a zvrátená párty</i>“, čo malo podľa názoru ústavného súdu zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na slobodu prejavu a slobodné rozširovanie informácií podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na slobodu prejavu a slobodu rozširovania informácií podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 8. apríla 2015 v potvrdzujúcej časti týkajúcej sa povinnosti odporkyne ospravedlniť sa navrhovateľovi a zaslať navrhovateľovi ospravedlnenie ako doporučenú zásielku porušené boli.</u></p> <p><u>Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. apríla 2015 v potvrdzujúcej časti týkajúcej sa povinnosti odporkyne ospravedlniť sa navrhovateľovi a zaslať navrhovateľovi ospravedlnenie ako doporučenú zásielku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	<p>ÚS SR: I. ÚS 4/02, I. ÚS 36/02, I. ÚS 193/03, II. ÚS 184/2015, II. ÚS 152/08, II. ÚS 326/09, I. ÚS 408/2010, IV. ÚS 492/2012</p> <p>ESELP: Perna v. Taliansko, sťažnosť č. 48898/99, rozsudok ESELP zo 6. 5. 2003, bod 39, Obukhova v. Rusko, rozsudok ESELP z 8. 1. 2009, sťažnosť č. 34736/03, Sabou a Přecálab proti Rumunsku, Lingens v. Rakúsko, rozsudok z 8. 7. 1986, sťažnosť č. 9815/82, bod 46; Feldek v. Slovenská republika, rozsudok z 12. 7. 2001, sťažnosť č. 29032/95, bod 75, Andreescu v. Rumunsko, rozsudok ESELP z 8. 6. 2010, sťažnosť č. 19452/02, body 94 – 96</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
klúčové slová	<p>ochrana osobnosti</p> <p>dokazovanie-dôkazné bremeno</p> <p>skutkové tvrdenie</p> <p>hodnotiaci úsudok</p>

spisová značka	II. ÚS 579/2016
populárny názov	Dostatočné a relevantné odôvodnenie
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	02.03.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 10</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 26 ods. 2</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých založil svoje meritórne rozhodnutie. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa týka tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia.
skutkový stav a základné fakty	Predmetom konania pred všeobecnými súdmi je rozhodovanie o žalobe žalobcu o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy; sťažovatelia sú v tejto veci žalovanými. Okresný súd rozsudkom zo dňa 19.12.2011 vyhovel žalobe žalobcu. Krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu a najvyšší súd odmietol dovolanie

	sťažovateľov.
z odôvodnenia	<p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu</p> <p>Najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu z 23. mája 2012 podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. b) a c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) ako neprípustné.</p> <p>Najvyšší súd, opakovane poukazujúc v napadnutom uznesení najvyššieho súdu na skúmanie splnenia zákonných dôvodov (procesných podmienok) prípustnosti dovolania, sa zaoberal námietkami sťažovateľov v rozsahu a spôsobom, ktoré mu umožňovali dospieť k ústavne akceptovateľnému záveru, že procesné dôvody prípustnosti dovolania neboli splnené. Podľa názoru ústavného súdu je takýto záver najvyššieho súdu s poukazom na odôvodnenie napadnutého uznesenia z ústavnoprávneho aspektu korektný a ústavne konformný.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 26 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 10 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu</p> <p>V súvislosti s namietaným porušením základného práva sťažovateľov podľa čl. 26 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 10 dohovoru ústavný súd konštatuje, že všeobecný súd, rešpektujúc ústavno-procesné princípy garantujúce základné právo účastníka konania na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, v konaní o ochrane týchto práv a v spojení s nimi posúdil aj namietané porušenie práv sťažovateľov podľa čl. 26 ods. 2 ústavy a čl. 10 dohovoru. Ústavný súd dospel k záveru, že ak nevyslovil porušenie sťažovateľmi označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 26 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 10 dohovoru, preto sťažnosti sťažovateľov ani v tejto časti nevyhovel.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu</p> <p>Vypracovaniu jasného a presvedčivého odôvodnenia svojho rozhodnutia mal podľa názoru ústavného súdu krajský súd venovať väčšiu pozornosť. Naopak, podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd pri odmietnutí odvolania sťažovateľov § 157 ods. 2 OSP dôsledne neriadil a jeho odôvodnenie obsahuje viaceré vnútorné protirečenia.</p> <p>Ústavný súd v rámci preskúmania odôvodnenia potvrdzujúceho rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd ako súd odvolací sa vyrovnal s námietkami sťažovateľov uvedenými v odvolaní len na prvý pohľad, a to len po formálnej stránke, pričom sa vecne a argumentačne stotožnil so závermi z rozsudku prvostupňového súdu, ktoré podľa neho mali dostatočnú oporu v dokazovaní. Krajský súd uviedol, že „navrhovateľ uniesol dôkazné bremeno“, konštatoval, že znaleckým posudkom nebolo jednoznačne preukázané, že k zlomenine sťažovateľky došlo práve v dôsledku správania sa navrhovateľa, keďže „nebolo v konaní jednoznačne, spoľahlivo a preukázateľne zistené, že k zlomenine, ku ktorej preukázateľne došlo práve v dôsledku protiprávneho správania sa navrhovateľa“, teda „nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi hádzaním stromčekov a zlomením nohy odporkyne“, a následne na tomto základe jednoznačne formuloval svoj záver, že informácie týkajúce sa toho, že navrhovateľ zlomil sťažovateľke nohu, sú nepravdivé.</p> <p>Krajský súd sa v napadnutom rozsudku (a jeho odôvodnení) aj v kontexte rozsudku prvostupňového súdu, s ktorým sa krajský súd ako súd odvolací stotožnil, argumentačne nedôsledne a rozporuplne vyrovnal so skutkovým stavom, z ktorého mal vyvodit' jednoznačné a presvedčivo odôvodnené rozhodnutie, nesprávne vyhodnotil nedostatočné dôkazy, resp. skončil dokazovanie bez toho, aby dokázal získať presvedčivejšie informácie o skutkových okolnostiach prípadu [na jednej strane krajský súd nespochybnil, že k zlomenine sťažovateľky došlo, rovnako nespochybnil, resp. nevytlúčil (vyplývalo to zo znaleckého posudku – „čo sa týka vzniku zlomeniny priamym mechanizmom sa jedná o veľmi zriedkavý jav... o 2 % zo všetkých zlomenín členkov“), že mohlo dôjsť k zlomenine spôsobom, ktorý uvádzajú sťažovatelia (ich tvrdenie podporili aj niektoré výpovede svedkov)]. Jednoznačné závery</p>

	<p>krajského súdu týkajúce sa identifikácie, či išlo o „útok“ navrhovateľa a či zlomenina členka je jeho dôsledkom, sú potom značne sporné a rozporuplné, ako aj jednoznačný záver o vedomom šírení nepravdivých informácií sťažovateľmi, ktoré sa stalo predmetom konania (žaloby) o ochranu osobnosti navrhovateľa. Napriek týmto nevyjasneným otázkam sa krajský súd „uspokojil“ s rozporuplným a spochybniteľným a navyše podľa názoru ústavného súdu arbitrárnym záverom, že „navrhovateľ... v celom rozsahu uniesol dôkazné bremeno a jednoznačne bolo preukázané, že napriek tomu, že u odporkyne 1/ došlo k zlomenine ľavej dolnej končatiny, nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi hádzaním stromčekov zo strany navrhovateľa a zlomeninou ľavej dolnej končatiny odporkyne 1/“. Prítom práve táto otázka bola kľúčová pre rozhodnutie vo veci samej v napadnutom konaní, a práve tejto sa ani okresný súd a ani krajský súd dostatočne nevenovali.</p> <p>K namietanému porušeniu čl. 26 ods. 2 ústavy a čl. 10 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu</p> <p>Odvolačný súd konštatoval, že „navrhovateľ uniesol dôkazné bremeno, lebo v konaní nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi hádzaním stromčekov a zlomením nohy odporkyne“. Z toho vyvodil, že pokiaľ znaleckým posudkom nebolo jednoznačne preukázané, že k tejto zlomenine došlo práve v dôsledku správania navrhovateľa, sú nepravdivé informácie, že navrhovateľ zlomil odporkyni nohu. Znalecký posudok príčinnú súvislosť prítom nevylúčil, naopak, pripustil. Identifikácia/preukázanie príčinnej súvislosti prislúchala na základe vykonania celého dokazovania a vyhodnotenia dôkazov súdu. Podľa názoru ústavného súdu je tento záver krajského súdu nedostatočne vyargumentovaný (vecne nedostatočne podložený), predčasny aj vo vzťahu k ďalším otvoreným možnostiam dokazovania (prípadnej ohliadke či rekonštrukcii, výsluchov ďalších svedkov), ktoré krajský súd nevyužil (nepotreboval alebo nedokázal využiť). V nadväznosti na uvedené aj záver týkajúci sa „vedomého šírenia nepravdivých informácií“ sťažovateľmi nemá dostatočne presvedčivú oporu vo vykonanom dokazovaní, je úplne odchylný od veci samotnej a extrémne nelogický so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti. Zotrvávanie na ňom preto predstavuje aj porušenie čl. 26 ods. 2 ústavy a čl. 10 dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s právom slobodne rozširovať informácie podľa čl. 26 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 57/2012 z 23. mája 2012 porušené boli.</u> <u>Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 57/2012 z 23. mája 2012 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľom priznal náhradu trov konania.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použitá odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: I. ÚS 13/00, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov</p>
<p>kľúčové slová</p>	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu rozhodnutie-odôvodnenie náhrada nemajetkovej ujmy ochrana osobnosti</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 706/2016</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Výklad obsahu podania účastníka konania</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález - Nález</p>

dátum rozhodnutia	14.12.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Taký výklad obsahu podania adresovaného účastníkom konania súdu, ktorý je v rozpore s jeho výslovným znením a znamená vo svojich dôsledkoch skrátenie práva účastníka konania na spravodlivé súdne konanie, je ústavne neakceptovateľný.
skutkový stav a základné fakty	Rozsudkom krajského súdu z 8. januára 2013 bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne – ústredie (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) č. 370 823 7690 z 10. decembra 2009, ako aj jej rozhodnutia pod por. č. 1 – 19 zo 4. októbra 2010, ale tiež rozhodnutia z 9. decembra 2010 a z 8. decembra 2011, všetky pod č. 370 823 7690. Rozsudkom najvyššieho súdu z 25. júna 2014 bol rozsudok krajského súdu potvrdený.
z odôvodnenia	<p>K namietanému vykonaniu pojednávania krajského súdu 8. januára 2013 v neprítomnosti sťažovateľa</p> <p>Súdne rozhodnutie je výsledkom sporu medzi stranami, z ktorých každá musí mať možnosť vyjadriť sa a popierať požiadavky, dôkazy a argumenty druhej strany. Kontradiktórny spor znamená možnosť strany popierať (contra dicere) požiadavky a argumenty druhej strany a právo na to, aby sa vypočuli jej argumenty a návrhy.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu krajský súd interpretoval elektronické podanie sťažovateľa z 8. januára 2013 nesprávne, a to v rozpore s jeho výslovným obsahom. Sťažovateľ uviedol, že zdravotný stav mu neumožňuje zúčastniť sa pojednávania 8. januára 2013. Zároveň navrhol, aby krajský súd rozhodol bez pojednávania.</p> <p>Z elektronického podania sťažovateľa je podľa ústavného súdu celkom zrejmé, že sa nemôže pojednávania zúčastniť zo zdravotných dôvodov, ale aj to, že nesúhlasí s tým, aby sa v jeho neprítomnosti pojednávanie vykonalo. Uvedenú situáciu navrhol z procesnoprávneho hľadiska riešiť tak, aby krajský súd konal a rozhodol bez verejného pojednávania, teda s použitím takého procesného postupu, pri ktorom by sa sťažovateľ nedostal do nevýhody oproti Sociálnej poisťovni, ktorá by na rozdiel od neho bola na pojednávaní prítomná.</p> <p>Za uvedeného stavu bolo povinnosťou krajského súdu posúdiť najprv, či sú splnené podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (čoho sa sťažovateľ výslovne domáhal). V prípade záveru, že tieto podmienky nie sú splnené, bolo povinnosťou krajského súdu posúdiť, či sú splnené podmienky na odročenie pojednávania v zmysle § 119 Občianskeho súdneho poriadku (čoho sa sťažovateľ domáhal implicitne, keďže jednoznačne nesúhlasil s vykonaním pojednávania). Len takýto postup krajského súdu by bol adekvátnou odpoveďou na podanie sťažovateľa z 8. januára 2013.</p> <p>K namietanému nedoručeniu vyjadrení Sociálnej poisťovne z 26. októbra 2010 a 27. januára 2011</p> <p>Požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali príležitosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi a podanými vyjadreniami a reagovať na ne, sa vzťahuje na konanie o opravných prostriedkoch rovnako, ako aj na konanie pred prvostupňovým súdom, a to bez ohľadu na to, že v podaní neboli uplatnené žiadne nové argumenty.</p> <p>Nedoručením vyjadrenia Sociálnej poisťovne z 27. januára 2011 sťažovateľovi došlo zo strany najvyššieho súdu k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to vo vzťahu k princípu rovnosti zbrání (rovnosti účastníkov konania), ako aj princípu kontradiktórnosti konania.</p> <p>K namietanému nesprávnemu posúdeniu momentu, od ktorého sťažovateľ uplatnil právne relevantným spôsobom nárok na zaradenie do II. pracovnej kategórie</p> <p>Vzhľadom na to, že podľa názoru ústavného súdu sa rozsudok najvyššieho súdu javí ako predčasný, pretože sťažovateľ nedostal možnosť vyjadriť sa k stanovisku Sociálnej poisťovne, neprichádza ani do úvahy, aby v tomto štádiu konania ústavný súd uvedenú námietku sťažovateľa meritórne posudzoval. Najprv sa s ňou musia vysporiadať všeobecné súdy, a to potom, čo budú porušené procesné práva sťažovateľa zhojené.</p>

Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:
Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 25. júna 2014 a konaním, ktoré vydaniu tomuto rozsudku predchádzalo, porušil právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. júna 2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.
Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.
Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhoveli.

Odlíšne stanovisko sudkyne Ľudmily Gajdošikovej

Nesúhlasím s argumentmi väčšiny druhého senátu o porušení princípu rovnosti zbrani v súvislosti s vykonaním pojednávania krajským súdom v neprítomnosti sťažovateľa. Vo veci sťažovateľa sa rozhodovalo podľa relevantných ustanovení vtedy platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v rámci správneho súdnictva.

Podľa komentára k Občianskemu súdnemu poriadku (ASPI, komentár C. H. Beck) „*možnosť správneho súdu prejednať a rozhodnúť meritórne vec bez nariadenia ústneho pojednávania je prelomením zásady ustanovenej v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prejedнала bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Vychádza však z potrieb správneho súdnictva ako kasačnej kontroly zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy... V správnom súdnictve sa prejednacía zásada uplatňuje iba v riešení právnych otázok.*“. Špecifiká správneho súdnictva sa premietli aj do príslušných ustanovení týkajúcich sa (ne)nariadenia pojednávania. Podľa môjho názoru postupnosť krokov pri nariadovaní pojednávania na 8. január 2013 a jeho následné uskutočnenie bez prítomnosti sťažovateľa, ako aj vyhodnotenie tejto situácie najvyšším súdom korešponduje s vtedy platnou právnou úpravou (§ 250g ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 OSP), aj keď pripúšťam, že formulácia v zápisnici nezodpovedá skutočnosti. Nepresnosť zo zápisnice sa však do rozsudku najvyššieho súdu „nepremietla“, naopak, uvádza sa v ňom, že „*podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd nepochybil, keď pojednával v neprítomnosti navrhovateľa. Sám navrhovateľ totiž v deň pojednávania navrhol súdu aby rozhodol vo veci bez pojednávania (zodpovedá to ostatnému kroku vzájomnej komunikácie medzi najvyšším súdom a sťažovateľom o nariadenom pojednávaní na 8. január 2013 a vyjadrení sťažovateľa k nemu, pozn.). V zmysle § 250g ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. ak sa účastníci na pojednávanie nedostavia, môže sa vec prejednať v ich neprítomnosti.*“.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku vyslovil z môjho pohľadu ústavne akceptovateľný právny názor na vykonanie pojednávania krajským súdom vo veci sťažovateľa bez jeho prítomnosti, a preto podľa mňa nebol dôvod na vyslovenie porušenia práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru najvyšším súdom.

Väčšina druhého senátu taktiež nezohľadnila skutočnosť, že „*z odvolania sťažovateľa zo 7. marca 2013 podaného proti rozsudku krajského súdu je zrejmé, že obsah vyjadrenia Sociálnej poisťovne z 26. októbra 2010 mu bol známy. Vyjadrenie Sociálnej poisťovne z 27. januára 2011 neobsahovalo žiadne vyjadrenie v merite veci, ale len návrh, ako má súd rozhodnúť. Jeho nedoručenie sťažovateľovi nie je vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.*“. Nevyrovnala sa ani s už vyjadreným právnym názorom vo veci sp. zn. IV. ÚS 310/2011 ústavného súdu, resp. nezohľadnila to, že „*za dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti treba podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, ku ktorým reálne došlo, ako aj ich ústavnoprávny rozmer a únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práv, porušenie ktorých sa namieta (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09), vrátane posúdenia, či tieto pochybenia, resp. nedostatky reálne spôsobili alebo mohli spôsobiť sťažovateľovi ujmu na jeho ústavou garantovaných právach. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v*

	činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 460/2010). Tvrdená nemožnosť sťažovateľa reagovať na vyjadrenie Sociálnej poisťovne k ním podanému odvolaniu proti rozhodnutiu krajského súdu, z ktorého vyplynulo, že Sociálna poisťovňa trvá na tom, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu potvrdil, nemohlo podľa názoru ústavného súdu najmä s prihliadnutím na obsah tohto vyjadrenia pozostávajúceho z dvoch viet (neobsahujúceho žiadnu argumentáciu či skutočnosti, ktoré by neboli známe z obsahu spisu) predstavovať zásah do práv sťažovateľa takej intenzity, že by to znamenalo, že mu bola odňatá možnosť vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom...“. Príkláňam sa k tomuto právnemu názoru a nesúhlasím s rigidným uplatnením princípu kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní bez zohľadnenia špecifik správneho súdnictva a jeho podstaty, ako aj konkrétnych okolností veci.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	ÚS SR: I. ÚS 230/03, IV. ÚS 186/09, II. ÚS 18/2013, II. ÚS 148/2014 ESEP: Hudáková a ďalší proti Slovenskej republike, Trančíková c. Slovenská republika
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	princíp a zásady (zjednotenie pojmov)-princíp rovnosti zbraní v konaní dokazovanie-právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom

spisová značka	II. ÚS 754/2016
populárny názov	Rozsah odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu
súdca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	26.04.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ak odvolací súd zruší rozsudok prvostupňového súdu a vráti mu vec na ďalšie konanie, prvostupňový súd nesmie odôvodnenie svojho nového rozsudku koncipovať tak, že iba dopĺňa pôvodné odôvodnenie zrušené rozsudku. Zrušený rozsudok v čase opätovného rozhodovania už právne neexistuje.
skutkový stav a základné fakty	Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) domáhal voči sťažovateľovi zaplata sumy 53 790 € s príslušenstvom predstavujúcej vyúčtovanú zmluvnú pokutu za nedodaný tovar – repku ozimnú v objeme 537,90 ton na základe kúpnej zmluvy, na základe ktorej sa sťažovateľ ako predávajúci zaviazal žalobcovi ako kupujúcemu dodať semeno repky ozimnej z úrody roku 2010 v množstve 1 000 ton, a to v mesiacoch júl a august 2010. O žalobe rozhodol okresný súd rozsudkom z 21. decembra 2012 tak, že zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi sumu 53 790 € s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením z 30. januára 2014, ktorým rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po vrátení veci rozhodol okresný súd rozsudkom zo 6. júna 2014 tak, že zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi sumu 53 790 € s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom z 28. novembra 2014 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.
z odôvodnenia	Ústavný súd v rámci preskúmania sťažnosti považoval za relevantné, že krajský súd napadnutým rozsudkom z 28. novembra 2014 potvrdil rozsudok okresného súdu zo 6. júna 2014. Okresný súd predmetným rozsudkom rozhodol vo veci samej opakovane z dôvodu, že krajský súd uznesením z 30. januára 2014 zrušil rozsudok okresného súdu z 21. decembra 2012. Krajský súd v zrušujúcom uznesení z 30. januára 2014 vyslovil svoj právny názor s tým, že úlohou okresného súdu bolo doplniť dokazovanie.

	<p>Okresný súd do odôvodnenia rozsudku zo 6. júna 2014 uviedol doplnené dokazovanie a skutkové závery z neho vyplývajúce, opomenul však do odôvodnenia uviesť pôvodne vykonané dokazovanie, skutkové zistenia z neho vyplývajúce a hodnotenie týchto dôkazov a právne závery. Uvedené skutočnosti, a to obsah jednotlivých podaní účastníkov konania (najmä návrhu, odporu proti platobnému rozkazu, vyjadrenia k odporu), vykonané dôkazy – listinné dôkazy (najmä kúpna zmluva, faktúry, sprievodné listy k faktúram, emaily, ďalšie kúpne zmluvy), výsluchy svedkov a účastnícke výpovede a následne hodnotenie týchto dôkazov a relevantné právne závery v odôvodnení rozsudku zo 6. júna 2014 takto absentujú.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že išlo zrejme o „technické opomenutie“, ktoré by sa dalo odstrániť niekoľkými jednoduchými úkonmi v príslušnom počítačovom programe, z právneho hľadiska však má toto opomenutie (nedostatok) také dôsledky, ktoré nie je ústavne akceptovateľné. V čase rozhodovania okresného súdu bol totiž rozsudok z 21. decembra 2012 zrušený (t. j. právne prestal existovať), preto okresný súd nemal odôvodnenie svojho nového rozsudku zo 6. júna 2014 koncipovať tak, že dopĺňa pôvodné odôvodnenie v rozsudku z 21. decembra 2012. Pokiaľ sa s predchádzajúcim vykonaním dokazovania naďalej stotožňoval, mal to vo svojom rozsudku zo 6. júna 2014 urobiť. Keď tak neurobil, bol podľa názoru ústavného súdu nepreskúmateľný a toto pochybenie okresného súdu mal/bol povinný „napraviť“ krajský súd, čo však neurobil. Z uvedeného dôvodu preto nie je ústavne akceptovateľný ani napadnutý rozsudok krajského súdu z 28. novembra 2014, ktorý potvrdil rozsudok okresného súdu zo 6. júna 2014.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob 153/2014 a jeho rozsudkom z 28. novembra 2014 porušené boli.</u> <u>Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Cob 153/2014 z 28. novembra 2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	ÚS SR: I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	zmluvná pokuta zmluva-kúpna zmluva rozhodnutie-nepreskúmateľnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces odvolanie-odvolacie konanie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu rozhodnutie-odôvodnenie

spisová značka	II. ÚS 819/2016
populárny názov	Prístup k tlačovine s pornografickým obsahom vo výkone trestu odňatia slobody
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.03.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 9 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 10 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 14 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8
analytická právna veta	V rámci interpretácie a aplikácie zákonnej úpravy § 40 písm. i) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody je z ústavného hľadiska

	<p>udržateľné absolútne preferovanie záujmu na ochrane morálky, bezpečnosti, predchádzaní nepokojom a zločinnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody, ako aj ochrany práv a slobôd odsúdených oproti právu na informácie odsúdených v podobe prístupu k tlačovine s pornografickým obsahom, t. j. túto zákonnú úpravu je potrebné aplikovať bez vyvažovania a ohľadu na konkrétneho odsúdeného a treba ju považovať za nevyhnutný prostriedok ochrany morálky, bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody, ako aj ochrany práv a slobôd odsúdených.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ 26. apríla 2013 ako osoba vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ilava navštívil spoluväzňa na jeho cele, pričom sťažovateľ si so sebou zobral aj osobné veci, medzi ktoré patril aj časopis, v ktorom mal nalepené vystrihnuté erotické/pornografické obrázky z bežne predávaných erotických/pornografických časopisov. Tieto obrázky podľa vyjadrenia sťažovateľa zobrazovali plnoletých mužov a ženy pri výkone heterosexuálneho pohlavného styku, teda podľa mienky sťažovateľa išlo o erotiku aj napriek tomu, že zobrazovanie pohlavného styku sa podľa neho nesprávne nazýva pornografia. Pri kontrole časopisu pred sťažovateľovou celou príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej aj „príslušníci zboru“) sťažovateľovi tento časopis odňali, pričom podľa príslušníkov zboru išlo o zaistenie dôkazového materiálu. Následne bolo sťažovateľovi oznámené začatie disciplinárneho konania pre porušenie zákazu prechovávať tlačoviny a predmety, ktoré ohrozujú mravnosť podľa § 40 písm. i) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu odňatia slobody“).</p> <p>Sťažovateľovi bol rozhodnutím pedagóga ÚVTOS Ilava z 10. mája 2013 uložený disciplinárny trest – pokarhanie, pre porušenie zákazu prechovávať tlačoviny a predmety ohrozujúce mravnosť podľa § 40 písm. i) zákona o výkone trestu odňatia slobody tým, že sťažovateľ prechovával časopis s obrázkami s pornografickým obsahom. Proti rozhodnutiu z 10. mája 2013 sťažovateľ podal sťažnosť, ktorá však bola napadnutým rozhodnutím zamietnutá.</p> <p>Proti napadnutému rozhodnutiu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 732/2013 z 11. decembra 2013 odmietol pre neprípustnosť z dôvodu, že sťažovateľ má možnosť podať proti napadnutému rozhodnutiu podnet príslušnej prokuratúre na preskúmanie jeho zákonnosti podľa § 18 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Sťažovateľ následne podal Krajskej prokuratúre v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) podnet z 21. mája 2014 na zrušenie napadnutého rozhodnutia. Krajská prokuratúra oznámením č. 3 Kn 127/14/3300-19 z 15. júla 2014 podnet ako nedôvodný odložila. Sťažovateľ po oboznámení sa s oznámením krajskej prokuratúry podal proti napadnutému rozhodnutiu generálnej prokuratúry opakovaný podnet na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia. Prokurátor generálnej prokuratúry v zastúpení generálneho prokurátora napadnutým oznámením opakovaný podnet ako nedôvodný odložil.</p> <p>Predmetom sťažnosti je námietka sťažovateľa, že ÚVTOS Ilava a generálna prokuratúra nesprávne interpretovali ustanovenie § 40 písm. i) zákona o výkone trestu odňatia slobody, dôsledkom čoho bol sťažovateľ nezákonne disciplinárne potrestaný a došlo tak k zásahu do jeho ústavných práv v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 3, čl. 8, čl. 9, čl. 10 dohovoru, a taktiež k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru postupom a napadnutým rozhodnutím ÚVTOS Ilava, ako aj postupom a napadnutým oznámením generálnej prokuratúry, ktorá neposkytla ochranu jeho právam na základe ním podaného opakovaného podnetu na preskúmanie zákonnosti postupu a napadnutého rozhodnutia ÚVTOS Ilava.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu čl. 3 a čl. 9 dohovoru</p> <p>Prechovávanie tlačoviny s pornografickým obsahom, hoc znázorňujúcim heterosexuálny styk, nemožno považovať za manifestáciu heterosexuálneho presvedčenia sťažovateľa a odňatie takejto tlačoviny a uloženie disciplinárneho trestu pokarhania v zmysle zákona nemožno považovať za skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá založiť porušenie čl. 9 dohovoru, keďže popísané prechovávanie tlačoviny s pornografickým obsahom nespadá pod ochranu čl. 9 dohovoru v zmysle práva manifestovať svoje vnútorné presvedčenie. Ústavný súd zároveň</p>

dodáva, že sťažovateľovi nebolo napadnutým rozhodnutím a napadnutým oznámením zasiahnuté do jeho vnútornej oblasti názorovej autonómie a do jeho vnútorného presvedčenia, keďže motívom prijatia napadnutého rozhodnutia a napadnutého oznámenia nebolo sťažovateľovo heterosexuálne presvedčenie.

Ústavný súd, reflektujúc uvedené, nevyhovел sťažnosti v časti namietaného porušenia práva sťažovateľa nebyť podrobený neľudskému zaobchádzaniu a trestaniu v zmysle čl. 3 dohovoru a práva na slobodu myslenia podľa čl. 9 dohovoru postupom a napadnutým rozhodnutím ÚVTOS Ilava a postupom a napadnutým oznámením generálnej prokuratúry.

K namietanému porušeniu čl. 8 a čl. 10 dohovoru

Právo na informácie v sebe zahŕňa aj právo prijímať informácie, ktoré šokujú, sú kontroverzné, lascívne a pre určitú časť spoločnosti poburujúce alebo v rozpore s ich svetonázorom, pričom je zaručené právo prijímať tieto informácie aj v obrazovej, vizuálnej podobe. O práve na súkromie (čl. 8 dohovoru a čl. 16 ods. 1 ústavy) konkrétnych subjektov v súvislosti s týmito dielami (napr. autor diela, vlastník originálu diela alebo jej rozmnoženiny, držiteľ diela, vystavovateľ diela, príp. adresát diela a pod.) možno hovoriť v prípade, ak sú tieto diela spojené predovšetkým s intimitou týchto konkrétnych subjektov.

Štátny orgán nemôže do výkonu práva na súkromie zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných (čl. 8 ods. 2 dohovoru). Výkon práva na informácie, pretože zahŕňa aj povinnosti, aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci (čl. 10 ods. 2 dohovoru).

Ustanovenie § 40 písm. i) zákona o výkone trestu odňatia slobody upravuje zákaz prechovávať tlačoviny a predmety ohrozujúce mravnosť. Po prvé, ide o obmedzenie zákonom, čiže forma obmedzenia spĺňa požiadavky tak čl. 8 ods. 2 dohovoru, ako aj čl. 10 ods. 2 dohovoru. Po druhé, zákonné obmedzenie sleduje legitímny cieľ predísť ohrozeniu morálky v priestore výkonu trestu odňatia slobody (bez ohľadu na to, čo sa pod pojmom „tlačovina a predmet ohrozujúce mravnosť“ myslí) a zároveň tým predísť ohrozeniu bezpečnosti, nepokojom a zločinnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody, ako aj zabezpečiť ochranu práv a slobôd odsúdených, a to vzhľadom na špecifickosť prostredia výkonu trestu odňatia slobody, osôb nachádzajúcich sa v tomto uzavretom prostredí (t. j. osoby odsúdené za trestnú činnosť) a cieľ, ktorý trest odňatia slobody sleduje (o. i. aj prevýchovu odsúdených).

Sťažovateľ nepreukázal, že jemu odňatá tlačovina s pornografickým obsahom bola spojená s jeho intimitou. Sťažovateľ netvrdil, nepreukázal a nedoložil, že by jemu odňatá tlačovina s pornografickým obsahom zobrazovala jeho osobu, príp. osobu, s ktorou bol v intímnom vzťahu alebo zobrazovala intímnu situáciu, ktorá by bola spojená s jeho osobou alebo osobou jemu blízkou. Ústavný súd zároveň dopĺňa, že sťažovateľovi odňatá tlačovina nesúvisela ani so sťažovateľovým obydľím či rodinným životom. V tomto prípade nemožno dospieť k záveru, že odňatie tlačoviny s pornografickým obsahom a uloženie disciplinárneho trestu pokarhania by bolo čo i len schopné zasiahnuť do práva odsúdeného na súkromie.

Špecifikom prostredia ústavu na výkon trestu odňatia slobody je izolácia odsúdeného od osoby opačného pohlavia, v širšom ponímaní izolácia od vonkajšej spoločnosti tvorenej určitým množstvom ľudí navzájom prevažne neznámych, ktorí medzi sebou nadväzujú povrchnejšie či významnejšie kontakty a vzťahy, je ďalej odopretie sexuálneho styku a možnosti prežívať intímne chvíle s ďalšou osobou, ako aj uzavretosť až asketickosť prostredia. Človek je však bytosť, ktorú definuje aj sexualita a prirodzené pudy vedúce k rozmnožovaniu a zachovaniu ľudského druhu. Pornografia vo všeobecnosti môže pre odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody slúžiť jednak ako stimulant k autoerotike, avšak v kombinácii s už popísanými špecifikami prostredia ústavu

	<p>na výkon trestu odňatia slobody a ľuďom prirodzenými pudmi môže podnecovať k sexuálnym alebo násilným deliktom páchaným napr. na spoluväzňoch.</p> <p>Či v skupine odsúdených nachádzajúcich sa v konkrétnom ústave na výkon trestu odňatia slobody prístup k pornografii slúži majoritne ako stimulant k autoerotike alebo naopak, je príčinou poklesu morálky, páchania deliktov v ústave na výkon trestu odňatia slobody, je otázkou vyžadujúcou expertné posúdenie a ústavný súd nie je povolaný vyriešiť túto otázku pri rozhodovaní o individuálnej sťažnosti sťažovateľa. V tomto smere je potrebné dôverovať racionálnemu zákonodarcovi, že pri úprave zákazu prechovávať tlačoviny ohrozujúce mravnosť vychádzal z expertných poznatkov o prevažujúcom negatívnom vplyve prístupu odsúdených k pornografii. Áno, ústavný súd si je vedomý, že medzi odsúdenými bude štatisticky skupina odsúdených, pre ktorých pornografia a jej prechovávanie nebude stimulom k páchaniu deliktov. Avšak preukázať, že takáto skupina zásadne prevažuje v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody, je vec výskumu a pozorovania, ktorými sa môže zaoberať napr. príslušné ministerstvo a následne zákonodarca. Správa ústavu na výkon trestu odňatia slobody nemá možnosti, ako posudzovať túto otázku pri jednotlivých odsúdených, nemôže skúmať jednotlivu napr. psychický stav každého odsúdeného a vyhodnocovať okolnosti pre povolenie konkrétnemu odsúdenému prechovávať tlačoviny s pornografickým obsahom a predvídať možný vplyv pornografie na mravnosť a správanie konkrétneho odsúdeného. Ústavný súd preto pri platnej a účinnej formulácii § 40 písm. i) zákona o výkone trestu odňatia slobody nemôže správe ústavu na výkon trestu odňatia slobody prostredníctvom judikatúry prikázať, aby plošný zákaz prechovávať tlačoviny ohrozujúce mravnosť podľa § 40 písm. i) zákona o výkone trestu odňatia slobody vykladala v zmysle vyvažovania záujmov, ktoré sa zákazom chránia na jednej strane a právom odsúdeného na informácie na strane druhej. Preto je v rámci interpretácie a aplikácie zákonnej úpravy § 40 písm. i) zákona o výkone trestu odňatia slobody z ústavného hľadiska udržateľné absolútne preferovanie záujmu na ochrane morálky, bezpečnosti, predchádzaní nepokojom a zločinnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody, ako aj ochrany práv a slobôd odsúdených oproti právu na informácie odsúdených v podobe prístupu k tlačovine s pornografickým obsahom, t. j. túto zákonnú úpravu je potrebné aplikovať bez vyvažovania a ohľadu na konkrétneho odsúdeného a treba ju považovať (kým sa nepreukáže napr. v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy opak) za nevyhnutný prostriedok ochrany morálky, bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody, ako aj ochrany práv a slobôd odsúdených.</p> <p>K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy</p> <p>Na základe uvedeného tak nemožno dospieť ani k záveru o porušení práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže ÚVTOS Ilava, ako aj generálna prokuratúra postupovali striktné v zmysle príslušných zákonov a v zmysle už ustálených záverov neporušili hmotné ústavné práva sťažovateľa. Po formálnej stránke bol postup týchto orgánov súladný so zákonom predpísaným postupom jednak pri rozhodovaní o uložení disciplinárneho trestu odsúdenému (t. j. v súlade so zákonom o výkone trestu odňatia slobody), ale aj pri vybavovaní opakovaného podnetu (t. j. v súlade so zákonom o prokuratúre).</p> <p>K namietanému porušeniu čl. 14 dohovoru</p> <p>Ustanovenie čl. 14 dohovoru však nemá charakter základného práva a slobody, resp. ľudského práva a základnej slobody, ktorého ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom. Jeho aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach viaže na porušenie individuálne určeného ústavného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 14 dohovoru bez vzťahu ku konkrétnemu ústavnému právu alebo slobode sťažovateľa je zjavne neopodstatnená (porov. mutatis mutandis I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, II. ÚS 167/04, z novšej judikatúry I. ÚS 509/2012, III. ÚS 87/2011, IV. ÚS 281/2012).</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Sťažnosti sťažovateľa nevyhoveli.</u></p> <p><u>Ustanovenému advokátovi priznal úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru</p>	<p>ÚS SR: I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06</p>

ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	trest informácie-prijímanie výkon trestu generálny prokurátor práva a slobody – politické-sloboda prejavu a právo na informácie

spisová značka	II. ÚS 882/2016
populárny názov	Odôvodnenie rozhodnutia o dovolaní
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	26.04.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ak v rozhodnutí dovolacieho súdu, ktorým dovolanie odmietol ako procesne neprípustné, absentuje akékoľvek, hoci aj stručné odôvodnenie záveru, že k žiadnej z väd pokrytých § 237 ods. 1 OSP nedošlo, napadnuté rozhodnutie dovolacieho súdu nespĺňa atribúty ústavne udržateľného odôvodnenia súdneho rozhodnutia.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 18 C 77/2011 v postavení žalovanej, proti ktorej sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila tým, že správca konkurznej podstaty Družstevnej zdravotnej poisťovne Perspektíva (ďalej len „DZP“) vydal platobný výmer č. 677/2005 (právoplatný 29. júla 2005), na základe ktorého uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť na účet úpadcu 5 871 Sk z titulu dlžného poistného a poplatok z omeškania v sume 0,1 % denne z dlžnej sumy poistného do dňa zaplataenia. Opatrením krajského súdu sp. zn. 7 K 70/01 z 22. júna 2005 bol daný súhlas na predaj súboru pohľadávok úpadcu – DZP, ktorého súčasťou bola aj pohľadávka voči žalobkyni, pričom majiteľkou týchto pohľadávok sa stala sťažovateľka. Dňa 24. júna 2008 súdny exekútor podal Okresnému súdu Trenčín návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu – platobného výmeru č. 677/2005. Okresný súd Trenčín poverenie na vykonanie exekúcie vydal 7. júla 2008. Na základe exekučného titulu – platobného výmeru č. 677/2005 bola vykonaná exekúcia tak, že súdny exekútor vymohol pohľadávku v sume 1 091,17 € s tým, že sumu 874,41 € poukázal sťažovateľke (ako oprávnenej) a suma 216,76 € predstavovala trovy exekúcie. Následne Okresný súd Trenčín uznesením sp. zn. 62 Er 1295/2008 z 1. júla 2009 exekúciu vedenú súdnym exekútorom vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju, pričom v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že správca konkurznej podstaty DZP nebol oprávnený vydať exekučný titul – platobný výmer č. 677/2005, ktorý je nulitným aktom. Na základe odvolania Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 8 CoE 89/2009 z 30. septembra 2009 uznesenie Okresného súdu Trenčín sp. zn. 62 Er 1295/2008 z 1. júla 2009 potvrdil ako vecne správne. Žalobkyňa následne súdneho exekútora požiadala o vrátenie vymožených peňazí. Vzhľadom na skutočnosť, že súdny exekútor žalobkyni vrátil len 216,76 € (trovy konania) a suma 874,41 € bola prevedená sťažovateľke, žalobkyňa sa žalobou doručenou okresnému súdu 19. mája 2010 proti sťažovateľke domáhala zaplataenia sumy 874,41 € z titulu bezdôvodného obohatenia. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 18 C 77/2011 zo 4. júna 2012 zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobkyni 874,41 € a 52 € z titulu náhrady trov konania a uznesením sp. zn. 18 C 77/2011 z 5. septembra 2012 jej uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 52 €. Na základe sťažovateľkou podaného odvolania boli rozsudok okresného súdu zo 4. júna 2012 a uznesenie

	okresného súdu z 5. septembra 2012 napadnutým rozsudkom krajského súdu potvrdené ako vecne správne. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol ako procesne neprípustné.
z odôvodnenia	<p>Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. a) až g) OSP nie je predmet konania významný, čo zároveň znamená, že ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 OSP [sťažovateľka zdôrazňuje, že v konaní o dovolaní proti napadnutému rozsudku krajského súdu namietala existenciu väd podľa § 237 ods. 1 písm. a) a f) OSP], možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (napríklad R 117/1999, R 34/1995).</p> <p>V relevantnej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sa k zásadnej argumentácii sťažovateľky, ktorou odôvodňovala prípustnosť dovolania v súlade s § 237 ods. 1 písm. a) a f) OSP, uvádza:</p> <p>„Keďže prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, keď odvolací súd vec, ktorá patrí do právomoci súdov, svoje rozhodnutia o peňažnom plnení ako aj o trovách konania dostatočne zdôvodnil, Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.“</p> <p>Z už spomenutých ustanovení § 237 ods. 1 v spojení s § 241 ods. 2 písm. a) OSP vyplýva, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 OSP nie je právne významný subjektívny názor účastníka konania, ktorý tvrdí, že k niektorej z väd pokrytých § 237 ods. 1 OSP došlo, ale to, či k takejto vade skutočne došlo. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje záver o tom, že k takýmto vadám nedošlo („odvolací súd vec, ktorá patrí do právomoci súdov, svoje rozhodnutia o peňažnom plnení ako aj o trovách konania dostatočne zdôvodnil“), avšak absentuje akékoľvek, hoci aj stručné odôvodnenie tohto záveru, nemožno dospieť k inému ako takému záveru, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu atribúty ústavne udržateľného odôvodnenia súdneho rozhodnutia nespĺňa.</p> <p>Vzhľadom na to, že právny záver najvyššieho súdu je zjavne arbitrárny, nereagujúci na skutkovo a právne významné skutočnosti týkajúce dovolania sťažovateľky proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 322/2013 zo 14. októbra 2015 porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 322/2013 zo 14. októbra 2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	dovolanie-dovolacie dôvody dovolanie-prípustnosť arbitrárnosť

spisová značka	II. ÚS 60/2017
populárny názov	Formálne pochybenie pri rozhodnutí súdu o vyšetrení obvineného pozorovaním v zdravotníckom zariadení
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a	Nález - Nález

spôsob vybavenia	
dátum rozhodnutia	12.04.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2
analytická právna veta	Technicko-organizačné rozhodnutie krajského súdu vo forme neodôvodneného príkazu, ktorým prikázal zdravotníckemu zariadeniu ihneď prepustiť sťažovateľa, nemohlo porušiť procesné ústavné práva sťažovateľa, keďže Trestný poriadok neukladá konajúcemu súdu takýto príkaz odôvodniť.
skutkový stav a základné fakty	<p>Proti obžalovanému sťažovateľovi sa na okresnom súde vedie trestné stíhanie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d Trestného zákona a zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona.</p> <p>V predmetnej trestnej veci bol vydaný príkaz zo dňa 23.11.2015, podľa § 148 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku na vyšetrovanie duševného stavu obžalovaného. V nadväznosti na vydaný príkaz, súd uznesením zo dňa 11.4.2016 postupom podľa § 142 ods. 1 Trestného poriadku do konania pribral dvoch znalcov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria/sexuológia.</p> <p>Obžalovaný sa umelo, všemožnými spôsobmi snažil vyhnúť nariadenému vyšetrovaniu, polemizoval s právoplatnými rozhodnutiami viaznucami na túto vec, ba dokonca kládol súdu vlastné podmienky nemajúce oporu v ustanoveniach Trestného poriadku. Vychádzajúc zo zistených skutočností a majúc pritom na pamäti všetky dostupné okolnosti, v danom prípade súd dospel k záveru, že nateraz iným spôsobom, ako vyšetrovaním duševného stavu v zdravotníckom zariadení, by sa nedosiahol sledovaný účel, a preto postupom podľa § 148 ods. 3 Trestného poriadku, bolo nariadené vyšetrovanie duševného stavu obžalovaného jeho pozorovaním v zdravotníckom zariadení.</p> <p>Z § 148 ods. 4 Trestného poriadku vyplýva, že nariadenie pozorovania obvineného v zdravotníckom zariadení na účely vyšetrovania jeho duševného stavu konajúci súd prijíma uznesením, proti ktorému je prípustná sťažnosť. Z toho dôvodu, aj keď bolo nariadenie pozorovať duševný stav sťažovateľa v zdravotníckom zariadení vydané okresným súdom vo forme príkazu, proti ktorému nie je možné podať opravný prostriedok, a sťažovateľ bol o neprípustnosti opravného prostriedku poučený, sťažovateľ v presvedčení, že okresný súd konal protizákonne (nenariadil pozorovanie sťažovateľa v zdravotníckom zariadení uznesením, ale príkazom), podal proti napadnutému príkazu okresného súdu sťažnosť na krajskom súde. Medzičasom bol sťažovateľ 24. novembra 2016 internovaný v zdravotníckom zariadení. Krajský súd bez toho, že by bol oprávnený konať o sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému príkazu okresného súdu (keďže proti nemu nie je prípustný opravný prostriedok), napadnutým príkazom prikázal zdravotníckemu zariadeniu ihneď prepustiť sťažovateľa zo zdravotníckeho zariadenia. Napadnutý príkaz krajského súdu okrem samotného príkazu (výroku) neobsahuje žiadne odôvodnenie.</p>
z odôvodnenia	<p>K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy napadnutým príkazom okresného súdu a napadnutým príkazom krajského súdu</p> <p>Okresný súd v napadnutom príkaze jasne, riadne a ústavne korektným spôsobom odôvodnil potrebu nariadenia vyšetrovania duševného stavu sťažovateľa ako obvineného v zdravotníckom zariadení v rámci trestného konania. Takéto obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa bolo legitímne a nevyhnutné vzhľadom na záujem na vyšetrovaní trestných činov a možnosti posúdenia zodpovednosti sťažovateľa za spáchanie trestných činov, ktoré sú mu kladené za vinu, v spojení s opakovaným neúspešným pokusom o vyšetrovanie sťažovateľa ambulatnou formou (písomne predvolanie sťažovateľa na znalecké vyšetrovanie na 4. 8. 2016 a 17. 8. 2016) na základe opakovaných príkazov okresného súdu (pričom neúspešne sa skončilo i predvedenie sťažovateľa orgánmi Policajného zboru 12. 10. 2016 i predvedenie prostredníctvom útvaru Policajného zboru pred znalcov na 15. 10. 2016) a v spojení s poučením sťažovateľa na možnosť postupu podľa § 148 ods. 3 Trestného poriadku v tejto trestnej veci krajským súdom.</p> <p>Čo sa týka napadnutého príkazu krajského súdu, tak ten vyznieva v prospech sťažovateľa a krajský súd tým prakticky plne vyhovel sťažovateľovi a nariadil</p>

	<p>prepustenie sťažovateľa zo zdravotníckeho zariadenia. Teda ak sa aj sťažovateľ domnieval, že napadnutý príkaz okresného súdu porušuje jeho hmotné ústavné právo na osobnú slobodu, tak napadnutým príkazom krajského súdu došlo z pohľadu sťažovateľa k náprave tohto stavu. Sťažovateľ tak prakticky vyzýva ústavný súd, aby mu poskytol duplicitnú ochranu jeho práva na osobnú slobodu, čo nie je vzhľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy prípustné.</p> <p>K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 13 dohovoru napadnutým príkazom okresného súdu a napadnutým príkazom krajského súdu</p> <p>Okresný súd naozaj nepostupoval správne, pokiaľ pozorovanie sťažovateľa ako obžalovaného v zdravotníckom ústave nariadil napadnutým príkazom s poučením, že proti nemu nie je opravný prostriedok prípustný, pretože podľa výslovného znenia § 148 ods. 4 Trestného poriadku tak mal urobiť uznesením, proti ktorému je prípustná sťažnosť, ktorá navyše má odkladný účinok.</p> <p>Okresný súd sa tak dopustil formálneho pochybenia, ktoré možno hodnotiť len ako dočasnú nekoncentrovanosť (a nie úmysel), avšak týmto hoc formálnym pochybením okresný súd na prvý pohľad obral sťažovateľa o opravný prostriedok, ktorý je inak pri nariadení pozorovania v zdravotníckom zariadení vždy prípustný (t. j. sťažnosť) a kde je dotknutej osobe umožnené, aby sa proti obmedzeniu osobnej slobody účinne bránila na druhostupňovom súde.</p> <p>Napriek tomu sťažovateľ podal proti napadnutému príkazu sťažnosť. Krajský súd správne posúdil túto sťažnosť a napadnutý príkaz okresného súdu materiálne (podľa obsahu) a riadne postupoval ako druhostupňový súd, využíjúc svoju právomoc preskúmať napadnutý príkaz okresného súdu, ktorý mal byť vydaný vo forme uznesenia.</p> <p>Sťažovateľova námietka, že ochrana jeho procesných práv nebola úplná, keďže krajský súd napadnutým príkazom nezrušil napadnutý príkaz okresného súdu, nie je opodstatnená (resp. sa nekorešponduje so skutočným stavom veci), keďže krajský súd napadnutý príkaz okresného súdu pre formálne pochybenie okresného súdu zrušil uznesením zo 7. decembra 2016 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. A teda napadnutý príkaz okresného súdu nie je viac platný a ochrana aj procesných ústavných práv sťažovateľa bola zo strany krajského súdu úplná a ústavne bezchybná. Ústavný súd je teda aj v tejto časti sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho procesných ústavných práv napadnutým príkazom okresného súdu sťažovateľom prakticky vyzývaný, aby poskytol sťažovateľovi duplicitnú ochranu jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 13 dohovoru, čo nie je vzhľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy prípustné, keďže ochranu týchto práv mu efektívne poskytol krajský súd uznesením zo 7. decembra 2016.</p> <p>Krajský súd navyše tým, že posudzoval napadnutý príkaz okresného súdu podľa jeho obsahu a že o podaní sťažovateľa proti napadnutému príkazu okresného súdu konal ako o sťažnosti podľa § 148 ods. 4 Trestného poriadku, zároveň uznal odklad vykonateľnosti napadnutého príkazu [a teda aj z tohto dôvodu (t. j. nad rámec už popísaných dôvodov týkajúcich sa obsahu napadnutého príkazu a splnenia materiálnych predpokladov pre nariadenie pozorovania sťažovateľa v zdravotníckom zariadení) nemohlo dôjsť opísaným formálnym pochybením okresného súdu k zásahu do ústavného hmotného práva sťažovateľa na osobnú slobodu, keďže sťažovateľ nebol verejnomocecky nútený na základe napadnutého príkazu okresného súdu po podaní sťažnosti, o ktorej riadne konal krajský súd, nastúpiť na pozorovanie do zdravotníckeho zariadenia – napadnutý príkaz okresného súdu nebol z dôvodu podania sťažnosti a konania krajského súdu o nej vykonateľný]. Sťažovateľ však medzičasom dobrovoľne nastúpil na pozorovanie do zdravotníckeho zariadenia, a preto krajský súd po prijatí uvedeného uznesenia vydal aj napadnutý príkaz na prepustenie sťažovateľa zo zdravotníckeho zariadenia.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosti sťažovateľa nevyhoveli.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov</p>

klúčové slová	duševná porucha/choroba-skúmanie duševného stavu príkaz sťažnosť trestné konanie práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu
----------------------	--

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 215/2017
populárny názov	Nestrannosť sudcu
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	23.03.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Razantnejšie vyjadrenie sudkyne v inej veci smerujúce na sťažovateľku (resp. jej žánér – bulvárne média, pozn.) neznamena priamo jej vylúčenie v predmetnej veci, ak nie sú prítomné také skutočnosti, ktoré by signalizovali zaujatosť aj v aktuálnom konaní.
skutkový stav a základné fakty	Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) rozhoduje v konaní o ochranu osobnosti pod sp. zn. 10 C 106/2014 o žalobnom návrhu navrhovateľky proti (i) sťažovateľke a (ii) druhému odporcovi. Okresný súd predvolal účastníkov konania na pojednávanie nariadené na 17. marec 2015. Predvolanie bolo doručené sťažovateľke 14. novembra 2014. Sťažovateľka podaním doručeným okresnému súdu 12. marca 2015 vzniesla proti samosudkyni námietku zaujatosti, pretože v inej veci sa negatívne vyjadrila o novinároch denníka Nový čas patriaceho sťažovateľke. Samosudkyňa pri vyhlásovaní rozhodnutia sp. zn. 15 C 139/2012 dňa 25. septembra 2014 uviedla, že „ <i>NOVÝ ČAS je bulvár najhrubšieho zrna, že - redaktori nemajú ani dostatočné vzdelanie, aby mohli vykonávať novinársku prácu, často sú to ľudia, ktorí nemajú strednú školu, - ja ich nevolám ani novinári, ja ich volám pisáľkovia</i> “. Krajský súd listom č. k. 3 NcC 24/2015-150 vrátil námietku zaujatosti sťažovateľky okresnému súdu, pretože bola podaná po uplynutí 15-dňovej lehoty, odkedy sa sťažovateľka mohla dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený. Okresný súd následne doručil sťažovateľke uznesenie č. k. 10 C 106/2014-152 z 13. mája 2015, ktorým rozhodol o vrátení súdneho poplatku za námietku zaujatosti.
z odôvodnenia	Procesné strany môžu namietať „vylúčeného“ sudcu aj mimo námietkového konania, a to v odvolacom aj v dovolacom konaní, čo znamená, že prípadné sťaženie možnosti uplatniť námietku zaujatosti v námietkovom konaní nie je nezvratné (II. ÚS 211/2016, II. ÚS 794/2016, II. ÚS 802/2016, I. ÚS 167/2016), na rozdiel napríklad od odňatia možnosti konať o opravnom prostriedku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je namieste odmietnuť sťažnosť ako neprípustnú. V špecifikách predmetnej veci ústavný súd považuje za vhodné zaujať stanovisko aj k samotnej veci. Ústavný súd dlhodobo citlivo kultivuje judikatúru k nestrannosti sudcu (II. ÚS 16/2011, II. ÚS 898/2016) a v konaniach týkajúcich sa slobody prejavu chráni slobodu tlače. Aj keď sa zdá, že vyjadrenie v inej veci sudkyne bolo razantné a intuitívne svedčí jasne pre zaujatosť, tak to nemožno automaticky vnímať ako prejav jej zaujatosti k sťažovateľke v predmetnej veci. Sudcovia nemôžu byť stroje, musia ostať aj mysliacimi bytosťami. Občianska spoločnosť často vyčíta sudcom, že nemajú vlastný názor a že sa procesne snažia skôr nerozhodnúť než naopak. Preto ich nemožno hneď sankcionovať vylúčením, keď názor vyjadrí, aj keď nie zdržanlivým spôsobom. Je zrejmé, že sudcovia majú vnútorné názory na spoločenské otázky, čo však hneď neznamena, že budú

	<p>prenášať tieto pozície do konkrétneho rozhodovania až v intenzite zaujatosti. Tabloidy sú špecifickou žurnalistikou, ktorá je zároveň zaznávaná, zároveň kupovaná čitateľmi, a ktorá má svoje miesto v žánrovej kultúre. Ústavný súd konštantou judikatúrou vyvinul veľmi presné testy na ochranu slobody prejavu, ktoré značne eliminujú svojvôľu sudcu v konaniach o ochranu osobnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	<p>ÚS SR: II. ÚS 211/2016, II. ÚS 794/2016, II. ÚS 802/2016, I. ÚS 167/2016, II. ÚS 16/2011, II. ÚS 898/2016</p>
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov</p>
klúčové slová	<p>sudca-námietka zaujatosti sudca-nestrannosť konanie pred ústavným súdom-prípustnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prístup k súdu</p>

spisová značka	II. ÚS 242/2017
populárny názov	Viazanosť súdu inými rozhodnutiami
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	04.04.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	<p>Pokiaľ sa priestupkové konanie neskončilo vydaním rozhodnutia o tom, že bol spáchaný priestupok a kto bol jeho páchatelom, všeobecný súd nie je v občianskom konaní s poukazom na § 193 CSP (argumentum a contrario) takýmto výsledkom priestupkového konania viazaný. Súd je viazaný len rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný priestupok, a o tom, kto ho spáchal, nie však o tom, že konanie o priestupku bolo zastavené.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) podal žalobca (poškodený) proti sťažovateľovi žalobu, ktorou sa domáhal zaplatenie sumy 313,60 € s prísl. z titulu náhrady škody, ktorú mal žalobcovi spôsobiť pes sťažovateľa tým, že 25. decembra 2011 zaútočil na žalobcu a jeho psa, čím mu mala vzniknúť škoda vo výške 213,60 € za ošetrovanie psa a cestovné náklady vo výške 100 €.</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 20. januára 2016 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 213,60 € s 9 % úrokom z omeškania ročne od 14. marca 2012 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Proti označenému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom zo 7. decembra 2016 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.</p> <p>Zo sťažnosti (ako aj z jej príloh) ďalej vyplýva, že v súvislosti s „incidentom“ z 25. decembra 2011 prebiehalo voči sťažovateľovi priestupkové konanie, v priebehu ktorého bolo vydaných viacero rozhodnutí.</p> <p>Rozhodnutím mesta Prešov sp. zn. SSÚaU-ODEaŽP/B/6708/2012 Bs z 10. apríla 2012 (ďalej len „prvé rozhodnutie mesta Prešov“) bol sťažovateľ uznaný za vinného z priestupku podľa § 7 ods. 1 písm. f) zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podmienkach držania psov“). Priestupku sa mal sťažovateľ dopustiť tým, že jeho pes 25. decembra 2011 v čase o 11.36 h preskočil plot a zaútočil na psa poškodeného, čím sťažovateľ nezabránil voľnému pohybu svojho psa okrem priestorov na to určených.</p> <p>Proti prvému rozhodnutiu mesta Prešov podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Sp 10/2012 zo 17. októbra 2012 tak, že rozhodnutie mesta Prešov zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po vrátení veci mesto Prešov rozhodnutím sp. zn. SSÚaU-ODEaŽP/B/128439/2012 Bs z 28. januára 2013 (ďalej len „druhé rozhodnutie mesta Prešov“) priestupkové konanie podľa § 76 ods. 1 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon</p>

	<p>o priestupkoch“) zastavil s odôvodnením, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané.</p> <p>Proti druhému rozhodnutiu mesta Prešov podal odvolanie poškodený, o ktorom rozhodol Okresný úrad Prešov (ďalej len „okresný úrad“) rozhodnutím sp. zn. OU-PO-OOP1-2014/022531/LUM z 30. septembra 2014 tak, že ho zrušil a vec vrátil správne mu orgánu prvého stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie. V poradí tretím rozhodnutím mesta Prešov sp. zn. B/129480/2/2014/Bs z 19. januára 2015 (ďalej len „tretie rozhodnutie mesta Prešov“) bol sťažovateľ uznaný za vinného z priestupku podľa § 7 ods. 1 písm. f) zákona o podmienkach držania psov; proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie.</p> <p>Okresný úrad prípisom sp. zn. OU-PO-OOP1-2015/023329/LUM z 19. júna 2015 (ďalej len „prípis okresného úradu“) sťažovateľa upovedomil o tom, že konanie o priestupku bolo zastavené v zmysle § 76 ods. 1 písm. f) s poukazom na § 20 ods. 1 zákona o priestupkoch, pretože od jeho spáchania uplynula prekluzívna lehota dvoch rokov.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Kľúčová námietka sťažovateľa spočíva v tom, že krajský súd už nebol oprávnený posudzovať, či sťažovateľ porušil povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona o podmienkach držania psov, keďže podľa názoru sťažovateľa krajský súd nemal s poukazom na § 193 CSP právo posúdiť otázku porušenia povinnosti inak než správny orgán v priestupkovom konaní; konkrétne mesto Prešov vo svojom druhom rozhodnutí, ktorým bolo priestupkové konanie vedené proti sťažovateľovi podľa § 76 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch zastavené. Z už uvedeného vyplýva, že sťažovateľ považuje druhé rozhodnutie mesta Prešov za jediné právoplatne vydané rozhodnutie v priestupkovom konaní.</p> <p>Posudzujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, ústavný súd sa stotožňuje so záverom krajského súdu vyjadreným v napadnutom rozsudku, v zmysle ktorého v predmetnom priestupkovom konaní nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia, ktorým by bolo rozhodnuté, že sťažovateľ ako držiteľ psa (ne)porušil zákonom ustanovenú povinnosť. Z tohto dôvodu nemohol byť všeobecný súd viazaný v zmysle § 193 CSP žiadnym rozhodnutím správneho orgánu, a teda ani druhým rozhodnutím mesta Prešov. Priestupkové konanie vedené proti sťažovateľovi za skutok súvisiaci s tým, že jeho pes spôsobil 25. decembra 2011 žalobcovi škodu, bolo právoplatne skončené zastavením podľa § 76 ods. 1 písm. f) s poukazom na § 20 ods. 1 zákona o priestupkoch, pretože od jeho spáchania uplynula prekluzívna lehota dvoch rokov.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že ani jedno z troch rozhodnutí mesta Prešov nenadobudlo právoplatnosť, keďže každé z nich bolo napadnuté odvolaním a následne v rámci odvolacieho konania zrušené (prvé a druhé rozhodnutie mesta Prešov), resp. v rámci odvolacieho konania zastavené (tretie rozhodnutie mesta Prešov). Pokiaľ sťažovateľ zastával názor, že priestupkové rozhodnutia správnych orgánov (či už prvostupňové, alebo druhostupňové) vydané po 25. decembri 2013 boli nezákonné, mohol a mal sa domáhať ich zrušenia v správnom konaní, t. j. namietat ich nezákonnosť.</p> <p>Z uvedených dôvodov nič nebránilo všeobecným súdom, teda aj krajskému súdu posúdiť otázku porušenia povinnosti (ako aj otázku vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti a vzniknutou škodou a tiež otázku zavinenia sťažovateľa) nezávisle a samostatne, keďže vo veci neexistovalo žiadne meritórne rozhodnutie o priestupku, ktoré by obsahovalo záver o tom, že sťažovateľ ako držiteľ psa porušil niektorú zákonom ustanovenú povinnosť.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavyne neopodstatnenú.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>kľúčové slová</p>	<p>zodpovednosť konanie-bagateľná vec priestupok odvolanie</p>

Nález - priet'ahy:

spisová značka	II. ÚS 824/2016
populárny názov	Extrémne a opakované priet'ahy
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	04.04.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Občianske súdne konanie, ktoré bez právoplatného rozhodnutia trvá tak dlho, ako to je v predmetnej veci, teda takmer 18 rokov, je už samo osebe z ústavného hľadiska celkom jednoznačne neprimerané a neospravedliteľné.
skutkový stav a základné fakty	Bývalý manžel sťažovateľky (ďalej aj „navrhovateľ“) podal 13. septembra 1999 na okresnom súde návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súdny poplatok navrhovateľ uhradil 27. septembra 1999. Sťažovateľka uvádza, že navrhovateľ sa domáhal vyporiadania majetku nadobudnutého počas trvania ich manželstva, ktoré bolo rozvedené rozsudkom okresného súdu z 27. mája 1999. Konanie do rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky nebolo právoplatne ukončené.
z odôvodnenia	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, vychádzajúc z toho, že predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec, ktorá patrí do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva, a preto napadnuté konanie nemožno považovať za právne zložité. Na druhej strane ústavný súd uznáva, že potreba vykonania znaleckého dokazovania signalizuje určitý stupeň skutkovej zložitosti veci, táto však nemôže byť v danej veci taká, aby ospravedlňovala doterajšiu dĺžku napadnutého konania.</p> <p>2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľky v napadnutom konaní napriek tomu, že sťažovateľka celkovo dvakrát žiadala o odročenie pojednávania, kde jedno bolo skutočne odročené na základe jej žiadosti, v druhom prípade došlo k odročeniu z dôvodu na strane okresného súdu, a nezúčastnila sa piatich nariadených pojednávanií, na ktorých však bol prítomný jej právny zástupca, neprispelo výraznou mierou k doterajšej dĺžke konania. Vo vzťahu k procesnej aktivite sťažovateľky, na ktorú vo svojom vyjadrení poukázal aj predseda okresného súdu (predseda okresného súdu zastáva názor, že k doterajšej dĺžke konania prispeli aj samotní účastníci konania podávaním rôznych procesných návrhov, opravných prostriedkov a návrhov na dokazovanie, pozn.), ústavný súd poukazuje na to, že uvedené síce mohlo prispieť k doterajšej dĺžke konania predovšetkým z dôvodu potreby rozhodnúť o opravných prostriedkoch, na druhej strane však procesná aktivita sťažovateľky nemôže ospravedlniť nečinnosť, resp. neefektívnu činnosť okresného súdu, a už vôbec nie to, že okresný súd vo veci právoplatne nerozhodol ani po uplynutí takmer 18 rokov od začatia konania (v čase rozhodovania ústavného súdu</p>

	<p>o sťažnosti sťažovateľky, pozn.).</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu v napadnutom konaní.</p> <p>Napadnuté konanie okresného súdu začalo ešte v roku 1999 (13. septembra 1999 bol okresnému súdu doručený návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to sťažovateľky ako žalovanej a jej bývalého manžela ako žalobcu, pozn.). V jeho priebehu ústavný súd už dvakrát rozhodol, že v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru navrhovateľa (III. ÚS 214/06 a III. ÚS 220/09, pozn.), a dokonca o porušení práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodol aj Európsky súd pre ľudské práva (rozsudok č. 20986/10 z 31. 5. 2012, pozn.), napriek tomu okresný súd ani do rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky vo veci právoplatne nerozhodol.</p> <p>Ústavný súd poukazuje na to, že takéto neobyčajne dlhé konanie možno spravidla už len na základe tejto skutočnosti považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Takáto zdĺhavosť konania totiž v princípe predlžuje stav právnej neistoty dotknutej osoby do tej miery, že sa jej právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate. V predmetnom prípade skúmanie všetkých neprimeraných postupov medzi jednotlivými úkonmi okresného súdu je celkom jednoznačne nadbytočné, pretože o efektívnom postupe okresného súdu v napadnutom konaní už prima facie nemožno hovoriť. Účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, a to odstránenie stavu právnej neistoty účastníkov konania a požiadavka prejednanie veci v primeranej lehote podľa dohovoru, ktorá vyplýva zo všeobecnej zásady justice delayed, justice denied (oneskorená spravodlivosť, odopretá spravodlivosť), v napadnutom konaní, ktoré trvá takmer 18 rokov bez právoplatného rozhodnutia, nemožno posúdiť inak než ako porušujúci imperatív zakotvený v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 950/1999 porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 7 000 eur a náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použitá odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>kľúčové slová</p>	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prietahov občianske súdne konanie prietahy v konaní-nečinnosť prietahy v konaní-neeektívny postup vlastníctvo-vysporiadanie</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 871/2016</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Extrémne prietahy zapríčinené neefektívnou činnosťou súdu</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lajos Mészáros</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález - Nález</p>

dátum rozhodnutia	23.03.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou uvádza, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka podala dňa 10. septembra 1999 na Okresný súd Bratislava III. žalobu o ochranu osobnosti proti žalovanej. Ku dňu podania sťažnosti na ústavný súd, t.j. ku dňu 20. novembra 2015, po 16 rokoch a po vyše 2 mesiacoch vec nebola právoplatne rozhodnutá.
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu.</p> <p>Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.</p> <p>Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého občianskoprávneho konania je ochrana osobnosti, t. j. vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie.</p> <p>Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že neprimeraná dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon aj podľa vyjadrenia predsedu okresného súdu možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.</p> <p>Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom, teda neprimeraná dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľky.</p> <p>Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že napadnuté konanie sa začalo 10. septembra 1999 a bez právoplatného rozhodnutia trvá už 16,5 rokov, táto skutočnosť je v kontexte o ochrane osobnosti už sama osebe neprimeraná. Okresný súd pritom v takej citlivej veci, akou je ochrana osobnosti, bol bez akýchkoľvek dôvodov nečinný takmer 5 rokov, konkrétne od 22. novembra 2002 do 4. marca 2004 (jeden rok a tri mesiace), od 25. júna 2004 do 10. januára 2005 (šesť mesiacov), od 13. februára 2007 do 19. novembra 2007 (deväť mesiacov), od 12. septembra 2005 do 4. septembra 2006 (jeden rok), od 21. júla 2008 do 3. februára 2009 (sedem mesiacov) a od 23. mája 2013 do 29. januára 2014 (osem mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím odôvodnená, pričom ani úkony, ktoré boli vykonané mimo uvedených období nečinnosti, opakovane neboli efektívne.</p> <p>Nemožno tolerovať, aby písomné vyhotovenie rozsudku trvalo viac ako 1 rok a 3 mesiace (rozsudok vyhlásený v danej veci 27. mája 2005), nemôže sa stať, že o žiadosti o oslobodení od súdnych poplatkov rozhoduje súd 1 rok a päť mesiacov (od 13. februára 2007 do 17. júla 2008) a taktiež nemožno pripustiť, aby „<i>Súd prvého stupňa(...) v poradí vo svojom štvrtom rozhodnutí opätovne nedodrжал zákonný postup(...), zaťažil konanie vadou</i>“ nepreskúmateľnosti rozhodnutí, ako to bolo v danej veci (podľa zrušujúcich uznesení krajského súdu). V dôsledku uvedenej neefektívnej činnosti došlo k predĺženiu napadnutého konania o ďalších minimálne 5 rokov.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p>Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov</p>

	<p>podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 30/99 porušené boli.</p> <p>Sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 6 600 eur a náhradu trov konania.</p> <p>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prieťahy v konaní-neeфекtívny postup ochrana osobnosti

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.